

14

848 A ~~628~~ in

50

KLOAREK COAT AR RANNOU

HA

PENN-HEREZ KERZANTON

Var don : *Kurunen aour ha perlez an Itron Varia Remengol.*

Karantez ha glac'har !!!

I

Tud iaouank a Vreiz-Izel, didoztait da glevet
 Ar recit euz va daëlou ha va foaniou kalet:
 Me so eur c'hloarek iaouank a eskopti Kemper
 Am boa choazel eur vestrez enn eskopti Treguer.

E c'harz ar mor oun ganet e bro sant Gwenole,
 Ha biskoaz nemet glac'har n'em euz bet em bue :
Glac'har a quir garantez, setu va flaneden,
 Planeden rust ha kalet da heulia penn-pa-benn.

Pa oan em bugaleach va mamm baour aliez
 A lavare din : Va mab, kar ha ped ar Werc'hez,
 » Ped anez-hi, va mabik, ped Gwerc'hez Remengol,
 • Mar ge fedez a galon, biken ne di da goll. »

Patronez va Mamm dener, Gwerc'hez vad Remengol,
 Pet gweac'hoc'h euz-humiret na dounn me eat da goll!..
 Ho pedet am euz bepret... breman arok mervel,
 E kaninn ho meuleudi d'am breudeur Breiz-Izel.

II

Pa gimiadiz dioc'h va zud, pa ziz pell euz ar ger,
 Evit mont war ar studi e skolach Landreguer,
 N'em boa nemet penzek vloa, me a wele dourek,
 Rag evidon ne oa ken, allaz ! a eurustet !...

O tostaat oc'h Landreguer e kaviz eur plac'hik,
 Qoant vel eun elik Doue, he hano oa Metik,
 D'ar gouent e zea ive, evel d'on d'ar studi,
 He c'halonik oa mantret kement ha va hini.

- « Salud deoc'h, plac'hik iaouank, a lavariz dez-hi.
- » Evel d'oun oc'h ankeniet o kuitad tud ho ti ;
- » Ho tornik flour em dornik lakit gant karantez,
- » Hag e vezimp eurussoc'h o wela assamblez. »

Ar plac'hik a lavaraz : O kloarek Gwenole,
 » Pedomp Doue aliez ann eil 'vit eguile ;
 » Er joa koulz hag en anken dalc'hit sonj a Vetik,
 » Euz a vremen da viken e vo ho mestrezik.

- » — O Metik, va c'harante, rozen gaër Breiz-Izel !
- » War ho mignon Gwenole tolit breman eur zell,
- » Eur zell digant ho lagad a rai va eurstet
- » Keit a ma lezo Doue ac'hanon war ar bed. »

Erru e kaer Landreguer, erru e penn hon hent,
 Me oe kasset dar skolach, ha Metik dar gouent :
 Ann disparti oe kalet, c'huerø hag ankeniuz ;
 Ann eurstet er bed-man, siouaz ! n'eo ket paduz !..

'Tre ma chomiz er skolach, skeuden dous Metik kez
 Enn deiz, enn noz dirazon a deue aliez,
 Neuze e peden Doue ha Sent koz Breiz-Izel
 'Vit ma vije he bue, laouen, euruz, santel.

III

Pa oe echu 'va studi ez iz da Remengol
 Da bedi c'hoaz evit-hi Gwerc'hez vad *Remed-oll* ;
 Seiz tro a riz d'an aoter, devez ar bardon braz,
 Ha seiz tro d'an iliz sakr war benn va daoulin noaz.

Goude ann oferen bred, ô pebeuz levenez !..
 Er vered gand he mamm ger, e velis Metik kez
 Laouen oa evel an deiz ha koant evel al loar,
 Biskoaz pen-heres ker koant n'euz bet war ann douar.

Løguerni a re he zall, he diou chod gwen a ru,
 He ginou, vel eur rosen, he bleo, he lagad du,
 Eur groas aour en he c'herc'hen, he c'hoef danteleze
 Lavaret 'vije eun'eal euz ann ên diskennet.

« O ! pebeus joa evidomp, va c'hloræk Gwenole,
 » Eu em gaout e Remengol, deiz pardon Mamm Doue,
 » Mamm ann oll dud ankeniet, Gwenole, ma mignon,
 » Evidout e peb amzer, he fediz a galon.

» — Metik koant, setu aman, setu ar voalen aour
 » A roaz d'in, arög mervel, Annaik, va mamm baour,
 » Doug anez-hi war da viz, kemer-hi digan-en,
 » Me dou war goalen va mamm d'az karet da viken.

» — Ar groaz aour zo em c'herc'hen a vo did, Gwenole
 » Eur guchen euz va bleo da a roan did ive ;
 » War ar groaz se e touan ha dirag ar Werc'hez
 » E vi karet gant Metik 'tre ma vo e buez. »

Ha daoulinet en iliz, hon euz gred hor peden,
 Ha roet evit offrans, eur c'houriz koar melen,
 Binniget hor medalen, poket d'ar relegou,
 Da relegou Sent Breiz, karet gant hon tadou,

Goude hon eus baleet hon daou dre Vreiz-Izel,
 Ha guelet kalz 'ilizou, kalz a douriou huel.
 Abbati Landevennek ha mor Douarnenez,
 Lec'h ma oe beuzet kear Is hag ar brincez Ahez.

Gwelet hon euz Mene-Hom, hag iliz veur Kemper,
 Mene-Bac, iliz Bulat hag hini Landreguer,
 Kastel Brest, Sant-Ian-ar-Biz, iliz Salaün ar Foll,
 Ha kaëra tour zo er bed, tour huel Kastel-Pol.

Gwelet hon euz Ker-Ahez, Kemperle, Pont-n'Abat,
 Fouenan, bro ar merc'het koant, Gwengamp hag Huel-
 Montroulez ha Lann-Huon, Krozon ha Lez-n-even, [goad
 Kallak, bro ar gourinou, Kastel-lin, Rosporden.

Clevet on euz o krozal ar mor e beg ar Raz,
 Biskoaz den n'hen tremenaz eb santout aon pe c'hlaz ;
 Bet omp en enez Sizun, en Heussa, Molenez,
 En enez Vaz, er leodet, ive er Seiz Enez.

Eur bloavez omp bet eurus evel daou eal Doue,
 E setu lec'h, pa hor guelet, ann holl a lavare ;
 « Letu kloarek ar Rannou, soun evel eun derven,
 » Setu Metik, he vestrez, fresq evel eur rozen. »

IV

Devez pardon sant Herbot, e kleviz eur c'helou
 En euz beuzet va c'halon en eur mor a zaëlou ;
 Gant he zad ha gant he mamm d'amm mestrezik Metik,
 Ez oa choazet da bried eur pagan pinvidik.

Ar pagan ze oa diot, hep furnez, hep skiant,
 Ne gare war ann douar nemet ar gwin-ardant ;
 Metik paour pa er gwele a grene gant enkrez,
 Hogen, he zud oa dallet, allas ! gant ann danvez !...

Mont a riz primm d'he gwelet neuze da Gerzanton ;
 Dre ma tostaen, em c'breiz e krene va c'halon :
 War dachen ar bourg o sôn e oa ar biniou,
 Tud ann eured, ha Metik beuzet en he daëlou.

Metik, a dreuz he daëlou, a reaz ouz-in eur sel
 En eur lavaret : *Kouraj, kouraj, mignon fidel !*
 Monet a ra en ilis, lavaret 'ra d'ar belek :
Gwenole eo a garan, hag hen vo va fried !

Koueza raze d'ann douar raktal ar benn-herezh,
 Ha douget e oe dioc'h-tu euz ann ilis er mez ;
 Dispak he c'hoef, he dillat, ha dispak he bleo ;
 Seblantout a re beza eun elik paour maro.

Mantret holl gant ar glac'har e koueziz dann daoulin,
 En eur grial : « G Metik, sell a dreuz ouzin !... »
 Pokat a riz d'he dornik, d'he diou chod, d'he c'herc'hen ;
O Metik ! Metik ! Metik ! te p'hini a garien !...

Ann disesper en dro din, evel eur vantel blom,
 A gassaz pell a c'hanon, pell war zu Mene Hom...
 Va skiant a so kollet, va c'halon a so ien...
O Metik ! Metik ! Metik ! te p'hini a garien !...

Eiz de goude, asezet e kreiz koat ar Rannou,
 War va diou chod e rede diou feunteun a zaëlou...
 Pa glevis e Remengol o sôn ann anter-noz
 E lavariz esklamet : « Va Doue, deoc'h bennoz

- O Gwerc'hez vad Remengol, se'lit oc'h va glac'har,
- Aman oun deut da vervel brema war ho touar ;
- Varc'hoaz, pa zavo ann heol arc'hantet en envo,
- Dindan an derven goz ma me vo kavet maro!!!...

- » O Metik va dousik koant, p'hini a garien,
- » Kenavo lavaran did er bed ma da viken!
- » Gant ar maro unanet, ni c'hoaz en eum garo,
- « Kenavo er baradoz, kenavo, kenavo!!!... »

V

An de varlerc'h, da zao heol, eun durzunel hep par
 A hirvoude en derven he c'hlemou a c'hlac'har ;
 Ar c'hoarek a ioa maro, maro gant ann anken,
 En eur lavaret : *Metik ! te p'hini a garien !...*

Ar c'hlaorek paour a starde c'hoas war he vuzellou
 Kroas aour ha bleo du Metik, glebiet gant he zaëlou
 War ann derven'n'doa skrivet hano he garante,
 Ha diou halon unanet treuzet gant eur c'hleze..

Kasset eo bed ar c'hloarek da vered Remengol,
 Ha sebeliet e disheol iliz sakr *Remed-oll*,
 Iliz patronez he vamm en deuz bet ken karet !...
 Tud iaouank a Vreis-Izel, pedit'vit han bepret.

Setu eta Gwenole en he vele douar !!!...
 Eur miz goude eo klevet huanadou glac'har...
 Eur plac'hik gwisket e dû, e bered Remengol,
 Deut di da bedi Doue ha Gwerc'hes Remed-oll.

O tremen dre ar vered, velas war eur men be
 Skrivet neve flamm hano he mignon Gwenole.
 Epad ann noz daoulinet, Metik wele dourek,
 Ha d'ar men be e poke, e poke kalonek.

- » O Gwenole, eme-z-i, setu te o repos ;
- » E douar sakr Remengol ez out deut d'am gortoz,
- » Mes kent ma tarzo ann de, o va muia karet,
- » Er be man, dre zorn Doue, ni vezo unanet !!!... »

Da zao-heol eur belek koz' vont da bedi Doue
 He c'havas anter-varo, gourveet war ar men be ;
 Rei a raz d'ar plac'hik paour absolver ha pardon :
 Metik a varvas laouen, raktal, gant rann-galon !...

Enn eur vogeden ezanz ene gwen Metik kez,
 ' Vel eur goulmik, anijaz d'ann ên gant ann elez ;
 Euz a varados Doue eur goabren arc'hantet,
 War tour iliz Remengol, neuze zo diskennet.

War ar goabren ar Werc'hez ha Sent koz Breiz-Izel,
'Deuz kurunet Gwenole hag he vestrez santel ;
Barzet ann amzer gwechall, drant, war ho zelennou
Da Zoue, e Brezonek, a gane ho gwersiou.

Sebeliet e korf Metik, kichen korf Gwenole,
Ar maro 'n deuz unanet ann eil gant egile...
Eur c'hloarek karantezuz 'n deuz war ho be skrivet
Ar c'homzou truezus man, gant he zaëlou mesket :

*Amân e repos e peoc'h, kloarek koat ar Rannou,
Den a feiz hag a galon, den a garie he vro ;
En e gichen eo kousket penn-heres Kersanton,
Metik, ann elik Doue, maro gant rann-galon !!!*

O Gwerc'hez vad Remengol, setu o taou vugeul
Kousket e tal hoc'h iliz ha dindan hoc'h askel ;
'Vel eur vamm garantezuz war gavel he mabik,
C'hui dolo evez war be Gwenole ha Metik !!!

Kleier, ograou Remengol, truezuz c'hui zono ;
Barzet ha pelerinet, daëlou c'hui a skuillo,
War be Metik, Gwenole, pa rafet ho peden,
Eur beden a garantez ha karget a anken !...

Bevit e doujanz Doue, tud yaouank Breiz-Izel,
Pedit Gwerc'hez Remengol evit ma viot zantel ;
Sonjit ive e Metik, sonjit e Gwenole,
Bezit evel d'ho fidel ann eil d'egile.

Koat ar Rannou (Rann, Rannou chants, séries), *bois des chants ou des séries*. Koat braz e dero, a zo e kichen ha dar zao-heol da iliz Remengol. Anna Drouizet, beleien ar Vretonnet, gwechal c'hoas difeiz, a droc'he, bep bloaz, gant eur gontel aour, e koat ar Rannou, eul louzaouen, hanvet *huel-var*, p'hini a zao war ann dero.

Barz, barzet (barde, poëte). Bep bloaz ive enem gave e koat ar Rannou hag e *Rumengoulou*, hirio hanvet Remengol, Barzet ann Arvor. Ar re ma a oa tud a skiant pere a gane gwerziou great gant ho, war ann traou kaer erruet er vro, kana a rent ive meuleudi Teutatès, doue faoz, p'hini a oa enoret el leac'l e ma brema iliz Remengol. D'ann hini vijet hanvet Barz e roer eur gurunen dero hag eun delen aour, war p'hini ar Barz a gane he soniou.

(18 *barz* Skouristes) 53
— 7 —

Gwenklan, Marzin, Taliezin, a oa barzet e Breiz-Izel kent m'a teuaz en-hi ar feiz kristen. — Brema zo c'hoaz e Breiz kalz Barzet, pere laka o studi hag ho foan evit kenderc'hel en hon touez a feiz ha iez hor bro. Er pen kenta eus ar barzet e ma ann aoutronez Kermarker, barz Breiz; ann abad Herri, barz ann Aviel; Troude, barz ar vugaligou; Kemar, person ha barz sant Laurans; ar Iann, barz Koat-ann-Noz; Milin, barz Laouenan Breiz; Rannou barz Roc'h-Allaz; Joubiou, vikel vras a eskopti Gwenet, barz sant Gwen-Eal; ann abad Klec'h, barz Rungolven; Kaourinjin Thomas, barz an Tour-Tan; Prosper Proux, barz Kerne; ann Hegarad, barz Plouek; I.-P.-M. ar Skour, barz Itron-Varia Remengol; F.-M. ann Huel, barz Ker-ar-Born; Olier Souvester, barz Plouian; ann abad Poullaouek, kure Landevenek, barz sant Gwenole; Karis, person Plougras, barz Mene-Bre; Guernisson, barz Keravel, ha kalz a re all, pere o deuz gret eun niver bras a wersiou ha soniou kaer.

- « Kanit anez ho, Breiziz, rag beza int gwerziou
» Gret gant skiant ha kalon ha gant gwel vad komzou.
» Gret int e brezounek mad, nan e koz vrezounek,
» Evel ar re zo kalz re e brezounek-gallek. »

Barzet ha pelerinet, kanit gwerziou santel,
Kanit gloar ha meuleudit da Vamm tud Breiz-Izel,
Ho Mamm hag ho Patrones, Rouanes ar bed oll,
Mamm ann dud paour, ankeniet *Gwerchez vad Remengol*.

I.-P.-M. AR SKOUR,

Barz Itron-Varia Remengol.

PROPRIÉTÉ DE L'AUTEUR